

PC-8407/NH

A-2110

POLITICAL SCIENCE

(Semester-I)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 10½ marks each and the entire Section C consisting of 14 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

- I. Define Political Science. Discuss the scope of Modern view of Political Science.
- II. Write a note on the relationship between Sociology and Political Science.
- III. What is meant by State? Discuss its essential elements.
- IV. Describe the distinction of State from Society.

SECTION—B

- V. Critically evaluates the functions of Classical Liberal State.
- VI. Explain the functions of Socialist State.
- VII. Define Sovereignty and discuss its salient features.
- VIII. Write a note on Monistic theory of Sovereignty.

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. Write brief answer :
 - 1. Is Political Science a Science? Explain.
 - 2. What is Political Theory?
 - 3. What is the contribution of Sociology to Political Science?
 - 4. Discuss the relationship between Economics and Political Science.
 - 5. What is the importance of 'Population' as an essential element of State?
 - 6. What is the difference between Government and State?

7. What factors have played special role in the evolution of the State according to the Evolutionary Theory?
8. Write a note on Negative Liberty.
9. What do you mean by Welfare State?
10. What is 'Dictatorship of Proletariats' or 'Dictatorship of Laborers'?
11. What is meant by Socialist Revolution?
12. Explain the Legal Sovereignty.
13. What do you mean by Popular Sovereignty?
14. Write *four* features of Pluralistic Sovereignty.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 14 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਖ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- II. ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- III. ਰਾਜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- IV. ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਕਲਾਸਕੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
- VI. ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

VII. ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

VIII. ਏਕਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਇਕ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ?
3. ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ?
4. ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 'ਜਨਸੰਖਿਆ' ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
6. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?

7. ਰਾਜ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਤੱਤਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ?
 8. ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
 9. ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 10. 'ਪ੍ਰਾਲੀਤਾਰੀ ਵਰਗ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ' ਜਾਂ 'ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 11. ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 12. ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
 13. ਹਰਮਨਪਿਆਰੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 14. ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
-